

راهکارهای ارتقاء علوم انسانی و رشته‌های آن در کشور، ترویج تفکر انتقادی و خلاق

عفت رسولی ثانی آبادی^۱

فاینمن فیزیکدان معروف و نابغه معتقد بود
که از طریق آموزش‌های مدرسه‌ای و دانشگاهی
می‌توانیم به دانش‌آموزان و دانشجویان یاد دهیم
که همچون نوابغ بیاندیشند و تفکر انتقادی و خلاق
داشته باشند .

چکیده

در جهان کنونی متأسفانه متناسب با اهمیت اندیشه و نقش سرنوشت ساز آن در آینده، به تفکر بها داده نشده‌است و کماکان مهارت‌های فکری در زمره آموزش و پرورش در نیامده‌است و در این راستا ضرورت تدریس درست اندیشی، تفکر خلاق، تفکر انتقادی و مهارت‌های آن در طول دوران تحصیل کاملاً مشهوداست. در ارزشیابی تفکر خلاق و انتقادی، نوع تفکر، گستره تفکر، نوآوری تفکر، تفکر آفرینشی، مهارت‌های حل مسأله، تکنیک‌های آفرینندگی، تفکر انتقادی، درجات

۱. کارشناس ارشد روانشناسی

بازفکری^۴، پژوهش های خلاق، فرآیندهای شناختی و ... ارزیابی و سنجش می شود و دیگر روش های متداول و سنتی، آزمون های پیشرفت تحصیلی و سنجش محفوظات و حافظه دانش آموزان جایگاهی نخواهد داشت.

تدریس ثمربخش معلمان ما به هنر و اطلاع از اصول آموزش کارآمد نیازمند است که منبع بسیاری از این اصول در روانشناسی تربیتی نهفته است؛ لذا دست اندرکاران تعلیم و تربیت قادرند از آن بهره جسته و معلمان با استفاده از آن می توانند تجارب یادگیری ثمربخش و موفقیت آمیزی را برای دانش آموزان خویش فراهم سازند. بسیاری از متخصصان تعلیم و تربیت معتقد اند که وظیفه اصلی معلمان پرورش فرآیندهای شناختی دانش آموزان است؛ لذا معلمان کارآمد، تفکر خلاق را در دانش آموزان خود پرورش می دهند و فعالیت های یادگیری را به نحوی سازماندهی می کنند که به پرورش تفکر خلاق و تفکر انتقادی در دانش آموزان بینجامد. آنان از مهارت های مختلف روانشناسی تربیتی برای عرضه آموزش معنادار به خصوص در دروس رشته های علوم انسانی استفاده می کنند؛ از این رو کلاس را ملزم به انتقاد کردن از مطالب درسی، ساختن ایده های خارج از ذهن و ترکیب ایده ها واداشته، قوانین پرورش فکری را پیاده می نمایند.

کلید واژه ها: علوم انسانی، ارتقا راهکارها، تفکر خلاق، تفکر انتقادی